

SAKSAN LÄHETYSTÖN SANOMALEHTIOSASTON JULKAISU

HELSINGISSÄ, KESÄK. 26 P:NÄ 1941

Englannin ja Venäjän väliset suhteet.

Berliini, kesäkuun 25 p:nä. Edenin eilen alahuoneessa Englannin ja Venäjän välisten suhteitten kehittymisestä antama selostus sisältää kaksi tärkeätä kohtaa. Ensiksi Eden antaa ymmärtää, että Englannin Moskovan-lähettiläs Cripps matkusti Lontooseen esittääkseen Englannin hallitukselle Venäjän viranomaisten kanssa valmistamansa suunnitelman Englannin ja Venäjän välisen teknillisen yhteistoiminnan tavasta. Venäjän hallitus selitti, kuten Eden ilmoitti, suostuvansa englantilaisen sotilas- ja talousvaltuuskunnan lähettämiseen Moskovaan, toisin sanoen se oli kokonaista 10 päivää ennen vihollisuuksien puhkeamista Saksan kanssa, siis samaan aikaan kuin Cripps matkusti Lontooseen, valmis jatkamaan elokuussa 1939 katkenneita neuvotteluja englantilaisten sotilashenkilöitten kanssa. Crippsin ansiot tämän käänteeseen aikaansaamisessa Neuvosto-Venäjän politiikassa Eden puki seuraaviin sanoihin: "Vaikutusvallallaan ja esiintymisellään Sir Stafford Cripps sai Neuvostoliiton vakuuttuneeksi siitä, että Englannin hallitus vilpittömästi toivoo normaalien suhteiden ylläpitämistä Englannin ja Venäjän välillä". Normaalit suhteet Englannin ja jonkin toisen vallan välillä sisältävät, kuten menneisyys on opettanut, yhteisiä suunnitelmia Saksaa vastaan. Eden vahvistaa siis täydessä laajuudessaan todeksi saksalaisten väitteen Englannin ja Venäjän välisestä salaliitosta.

Toiseksi sisältyy Edenin selontekoon kuitenkin valitella siitä, että Crippsin onnistui solmia nämä langat yhteen vasta hetkellä, joka tekee Englannin ja Venäjän

yhteistyön tuloksettomaksi. Kuten aikaisemmin muiden valtioiden ollessa kysymyksessä, ovat Englannin Venäjäänkin kohdistamat ponnistelut kyllä vieneet tulokseen muodollisesti mutta ei käytännössä. Käytännöllisten seurausten tielle on päinvastoin, kuten Norjan, Hollannin, Belgian, Jugoslavian ja Kreikan tapauksissakin, ennakolta ehättänyt Saksan pitkä käsi. Saksa aloitti sotilaallisen toiminnan jo ennen kuin Englannin diplomatia oli ennättänyt korjata satoa. Niin täytyi Edenin alistuneesti todeta sama, jonka Churchill ennen häntä niin monesti on tehnyt, nimittäin että Englannin politiikka arvioi aseman väärin ja sitten tapahtui asioita, joita se ei ollut pitänyt mahdollisina. Englannin tiedotuspalvelu, johon Irakin tapahtumien johdosta alahuoneessa kohdistettiin mitä ankarimpia moitteita, on jälleen pettänyt. Siinä on siis olemassa ristiriitaa, kun Eden koettaa jäljestäpäin esittää Churchillin viestin Stalinille varoitukseksi. Eihän Churchill mitenkään voinut varoittaa, koska hän käytännöllisesti katsoen ei mitään tietänyt. Ettei hän mitään tietänyt, se selviää taas siitä hillittömyydestä, jolla juuri pääministeri vastasi Saksan ja Venäjän välisen sodan puhkeamiseen, samoin kuin "Times"in diplomaattisen avustajan useista kirjoituksista 14 viime päivän aikana. Tämä esitti Saksan ja Venäjän välisen jännityksen yhä uudelleen jättiläismäiseksi pimitysyritykseksi, joka päättyisi Hitlerin ja Stalinin täydelliseen yksimielisyyteen. Churchillin henkilökohtainen varoitus Stalinille ei voinut olla mitään muuta kuin henkilökohtainen viesti, jolla

Englannin pääministeri ajatteli tukea Moskovan-lähettiläänsä suotuisasti sujuvia neuvotteluja.

Eräissä toisessa puheensa kohdassa Eden osoitti, että hän on ottanut huomionsa eräitä menneisyyden antamia opetuksia ja aikoo muuttua harhojen kuvittelijasta todellisuuspohjalla olijaksi. Hän ei nimittänyt saksalaisten hyökkäystä Venäjälle Saksan Englantia vastaan käymän kamppailun lopuksi, vaan vain sen keinoksi. Mutta tästä huomautuksestahan paljastuu, minkälaisen merkityksen Englannin ulkopolitiikan johtavat päät antavat Venäjän voiman saamiselle Saksan selkään. Muuten ei Edenistä tunnu helpolta, kuten ei aikaisemmin ole tuntunut mistakaan Englannin valtiomiehistä, b:n liittäminen Churchillin Venäjän kysymyksessä lausumaan a:han, ja selittää sen avun laatua, jota Englanti aikoo antaa tälle uusimmalle liittolaiselleen. Englannissa samoin kuin Yhdysvalloissakin esitetään tämä Neuvostoliiton tukeminen tavalla, joka on kuvaavaa näissä maissa vallitsevalle täydelliselle hämmennykselle. Selitetään: "Me vihaamme kommunisteja ja vihaamme niitä aina, mutta pistetään niille kivääri käteen, jolla ne voivat ampua natsseja, joita me vihaamme vielä enemmän". Eripuraisemmaksi ei kai vielä milloinkaan mikään maa ole tunnustanut suhdettaan liittolaisensa. Kaikkiin muihin maihin englantilaiset lähettivät joukkojaan sillä tekosyyllä, että heidän täytyy pelastaa demokratia, ihmisoikeudet, Englannin pääomat ja muita kauniita asioita. Näistä iskusanoista antoi rahansa köyhä mies niin Englannissa kuin Yhdysvalloissakin. Kaikkia tällaisia kauniita asioita ei neuvostoparatiisissa ole. Canterburyn arkkipiispan, lordi Halifaxin ja Edenin samoin kuin kaikkien suurten keikarien ja miljoonikkojen Atlantin kummallakin puolen täytyy nyt antaa esimerkki, joka on heille heidän sydämensä syvyydessä mitä syvimmin vastenmielinen. Heidän täytyy puristaa sen kättä, jota he vuosikausia ovat kuvailleet kansalleen paholaisen aikaansaannokseksi. Kuinka tähän käteen tartutaan, sitä ei kukaan tiedä. Englannin ja Yhdysvaltain sotatarvikkeentuotanto työskentelee hitaasti eikä riitä tyydyttämään edes omaa tarvetta. Matka Venäjälle on hyvin pitkä ja aika, jonka Saksan salamasodan menetelmät myöntävät Venäjän vastarinnalle, hyvin lyhyt. Yhtenä syynä, miksi Kreikkaan ei toimitettu ollenkaan amerikkalaisia sotatarvikkeita, oli pelko että ne voisivat joutua saksalaisten käsiin, kuten kävi Ranskassa. Niin kuin on nähty, oli tämä pelko viisasta aavistusta. Ei, se voidaan varmasti sanoa jo etukäteen, että joitakin sota-asia-ammattimiehiä lukuun ottamatta, joista muilla sotänäyttämöillä kernaasti haluttaisiin päästä eroon, ei Yhdysvallat voi toimittaa Neuvostoliitolle minkäänlaista apua. Jokainen tykki, jonka he sinne lähettävät, joutuisi heitettyksi pohjattomaan tynnyriin.

Alahuoneessa käydyn keskustelun lopulla syntyi erimielisyyttä Churchillin ja lordi Wintertonin kesken viimeksimainitun tekemän huomautuksen johdosta: "Ennemmin tai myöhemmin on Turkin ratkaistava, kummalla puo-

lella se on". Churchill kielsi keskustelun jatkamisen tästä asiasta huomauttaen, ettei saa vaatia kannanmäärittelyä, jota toinen ei ole halukas antamaan. Toisin sanoen, Englannin hallitus pidättäytyy vaatimasta uskollisuutta sieltä, mistä se voi odottaa vain järjeä.

Englannin harhaan mennyt maatalouspolitiikka.

Englannin suunnitelma Saksan ja sen kanssa ystävyys-suhteessa olevien valtioiden pakottamiseksi saannon avulla ravitsemustaloudellisessa suhteessa polvilleen näyttää itse Englannissa tekevän tilaa käsitykselle, että tämä ase voi bumerangin tavoin suuntautua Englantia itseään vastaan. Sillä eivät kansan ravitsemisen vaikeudet lisäänty Euroopassa, vaan Englannissa. Se pohjautuu Englannin suureen riippuvaisuuteen valtamerenalaisesta tuonnista, joka taas on seuraus sen maatalouden laiminlyönnistä. Englannin maatalous joutui harvinaisuuksien uhriksi, josta Bernhard Shaw sanoo, että se on "vanha englantilainen järjestelmä, joka jakaa meidät herrasluokkaan, joka elää omaisuudella, ja yhteiseen kansaan, joka elää työllä, harvojen rikkaiden ja monien köyhien järjestelmä".

Tämän järjestelmän uhriksi on aikoinaan joutunut myös Englannin talonpoikaissäätö. Jo 19. vuosisadan alkupuoliskolla Englanti luopui maatalouden järkevän hoidon tieltä. Vuonna 1844 annettiin lailla, joka kumosi viljattulit. Englanti siirtyi vapaakauppaan ja maalle jäi proletarisoituneiden maataloustyöläisten jäännös. Häikäilemättä hävitettiin isojen, keskisuurten ja pienten tilojen terve suhde. Tämän vuoksi nousi vuosien 1858 ja 1878 välillä viljantuonti enemmän kuin kaksinkertaisesti 5,9 miljoonasta 14,4 miljoonaan quarteriin (1 quarteri = 12,7 kg). Useita vuosia kestänyt katojen sarja seitsenkymmenluvun lopulla kärjisti vielä oloja niin, että yhdeksänkymmenluvun alussa maan useimmat tuotantoalueet joutuivat riippuvaisuuteen valtamerenalaisesta tuonnista, vehnän kohdalta esim. 75 %:iin asti. Yhdysvallat toimitti koko vehnäntuonnista 50,3 %. Lihankulutuksesta oli 30 % tyydytettävä ulkomaisella tuonnilla.

Ollen tällaisessa tilassa, jolloin sen oma tuotanto alituisesti väheni, Englanti yhtyi maailmansotaan. Lloyd Georgen täytyi 1914 todeta: "Tyytyväisestä, hyvin ravitusta, riippumattomasta talonpojasta on tehty työrenki, joka ei ole kotiseutuunsa kiintynyt, joka on huonosti palkattu ja ilman tulevaisuuden iloa. Hänen palkkansa ovat huonompia kuin ne olivat Henrik VII. aikoihin. Sellainen me olemme hänestä tehneet ja syy on meidän maanomistusjärjestelmämme. Soimaavin sanoin hän kääntyy maalordien edesvastuutonta kantaa vastaan: "Vastuussa näistä oloista on maanomistaja, sillä työntekijällä ei tavallisesti enää ole mitään tekemistä maanomistuksen kanssa. Kuinka järjetöntä onkaan puhua maanomistuksesta aivan kuin siinä olisi kysymys vain pääomansijoituksesta, johon ei liity mitään enempää vastuuta. Mutta

maanomistajana oleminen ei minun käsitykseni mukaan merkitse sitä, että vain omistetaan maata, siihen sisältyy minun silmissäni velvollisuus olla maatilän uskollinen asianajaja. Maanomistuksen pitäisi olla aivan erikoinen luottamusasema." Mutta eivät Lloyd Georgenkaan ponnistelut voineet neljässä vuodessa päästä pitemmälle kuin että 27 % vehnäntarpeesta saatiin tyydytetyksi omalla tuotannolla.

Heti sodan jälkeen aleni oman vehnäsadon määrä jälleen 14 %:iin (1919—20). Maataloudellisten yritysten luku väheni lakkaamatta. Maalaisväestön pääluku oli vuodesta 1871 vuoteen 1920 alentunut 38:sta 20:een prosenttiin väestön koko määrästä. Tutkimuskomiteoja asetettiin, uudistavia lakeja (maanvuokraajan suojele, maatyöntekijäin alimmat palkat, hinnantakuu, talonpidon valvonta hallituksen toimesta) saatettiin voimaan, mutta tästä kaikesta oli vain kielteisiä tuloksia. Jo v. 1921 lait osittain jälleen kumottiin ja myös yritetty asuttamistointi epäonnistui, sillä puuttui yhtenäistä suunnitelmaa ja tahtoa. Lopulta maatalousministeri Elliot (1932—36) päätti ryhtyä "elimelliseen suunnitteluun", joka lähenteli kansallissosialistisia ajatuksia. Mutta näyttää siltä, että englantilaisten syvä vastenmielisyys periaatteita ja oppilauseita vastaan ei tälläkään tiellä päässyt ratkaiseviin tuloksiin. "Meillä ei ole ennakolta mitään tarkkaa, varmaa käsitystä siitä, mitä me tahdomme", sanoi Keynes. Kaikkien ponnistelujen tulos olikin sen mukainen: maatyöntekijäin luvun edelleen pieneneminen, viljellyn pinta-alan supistuminen (50.000 ha vuodessa), ulkomaisesta tuonnista riippuvaisuuden suuri lisääntyminen. "Ison-Britannian maatalous on enemmän laiminlyöty kuin minäkään muun meihin verrattavan maan", kirjoitti Lloyd George 1935 eräessä muistikirjoituksessa. Uusi sota, jonka Englanti päästi valloilleen Saksan kukistamiseksi, on palauttanut Englannin maatalouspolitiikan maailmansodan apukeinoihin. Jälleen koetetaan laajentaa viljeltyä pinta-alaa sodan ajaksi kääntämällä laidunmaita, sekin yritys, jota nykyään täytyy pitää epäonnistuneena. Nyt, kun havaitaan, ettei sota olekaan "helposti" voitettavissa, "valitetaan" viljellyn pinta-alan pienenemistä ja maatyöntekijäin vähenemistä eikä tiedetä mitään keinoja, jonka avulla selviydyttäisiin. Nyt Englanti näkee mitä merkitsee ulkomaisen tuonnin varassa oleminen ja oman tuotannon laiminlyöminen.

Englannin ruoka-aitta on tyhjempi kuin v. 1917.

Valitukset Englannin elintarveministerin Wooltonin ja hänen apulaistensa riittämättömien toimenpiteiden johdosta elintarvikkeiden jakelussa käyvät yhä tiheämmäksi ja terävämmiksi. Kuluu tuskin päivääkään, jona ei yksi tai toinen ammatillinen järjestö tiedoittaisi Englannin elintarveministeriön täydellisestä kykenemättömyydestä tehtäväänsä.

Englannin lihakauppiaitten Nottinghamissa pitämässä

kokouksessa valitti "Daily Telegraph"in kertoman mukaan äsken Lontoossa lihanmyynnin alalla toimivain vähittäiskauppiaitten yhdistyksen johtaja varsinkin sitä, että isoille liikkeille annetaan myytäväksi huomattavasti enemmän lihaa kuin mitä niiden säännöstelyn mukaan pitäisi saada. "Me olemme kaikkea muuta kuin tyytyväisiä siihen tapaan, jolla elintarveministeriö, lordi Wooltonista itsestään alkaen alimpiin viranomaisiin asti, hoitaa jakelua". Tyytymättömyys elintarveministeriin on sitäkin suurempi, kun hän puheissaan aina uudelleen koettaa synnyttää sellaisen vaikutelman, että huoltotila Englannissa on tällä hetkellä ja kaikiksi tuleviksi ajoiksi täysin turvattu, vaikka hänen ja hänen ministeriönsä todellisudessa täytyy määrätä yhä uusia rajoituksia kulutuksessa noudatettavaksi. Niinpä on vasta juuri vähennetty voianokset puoleen. Hedelmät, erittäinkin sitruunat ja appelsiinit, vihannekset, sipulit ja tomaatit ovat melkein kokonaan kadonneet Englannissa markkinoilta. Lisäksi väestö valittaa, että markkinoille saatavat vihannekset eivät suinkaan aina ole tuoreita. Sokerin puute on tullut niin suureksi, ettei yksityistalouksille voitu myöntää edes vaatimattonta ylimääräistä jakelua marmelaadin valmistamista tai muita säilöämistarkoituksia varten. Ja näin tapahtuu, vaikka Woolton on viime viikkoina yhä uudelleen puhunut Kuubasta ja Hollannin Intiasta tehdyistä suurista sokerinostoista, joiden piti muka poistaa Englannin huoltovaikeuksia. Huollon parantuminen tärkeimpien elintarvikkeiden kohdalla raukeaa yksinkertaisesti tonnistikysymykseen. Laivatilan puute, tämä Englannin huollon pääpulma, on jo aikoja sitten kasvanut niin suureksi, ettei valtamerentakaisista maista ostettujen elintarveitten Englantiin kuljettamista voida ajatellakaan, joten ne ovat englantilaisen kuluttajan kannalta käytännöllisesti katsoen arvottomia. Ja kun tämä tiedetään, moititaan ministeriä mitä ankarimmin hänen Englannin elintarvehuollon tilasta esittämistään valoisista lausunnoista.

Aivan näinä päivinä Woolton ilmoitti radiossa pitämässään puheessa, että Englannin elintarviketila oli 21 sotakuukauden jälkeen yhtä hyvä kuin 9 kuukauden jälkeen. Lisäksi on tehty kauas eteenpäin ulottuvia valmisteluja ja ostettu kaikkialta maailmasta melkoisia elintarvikemääriä. On rakennettu varastohuoneita ja kerätty niihin varastoja, mutta talven aikana ei ole kuitenkaan voitu olla elintarvikkeitten jakelussa liian anteliaita. — Englannin kansa osaa epäilemättä antaa arvon tällaisten varastojen olemassa ololle ja niiden varovaiselle käytämiselle, mutta valitettavasti sen käytännössä täytyy yhä uudestaan kokea, että nämä varastot ja turvattu huoltotila ovat olemassa vain elintarveministerin mielikuvituksessa. Ne ovat sittenkin kokonaan järjettömiä, vaikka ajateltaisiinkin, että Wooltonin puheiden tarkoituksena on yksinomaan määrätynlaisen mielialan luominen ulkomailla ja sellaiseen päämäärään pyrkiminen, ettei varsinkaan Amerikassa pääsisi syntymään vaikutelmaa liian uhkaavasta hätätilasta Englannissa. Yhdysvalloille osoi-

tetut hätähuudot maidon, juuston, tomaattien ja muiden elintarvikkeiden toimittamisesta samoin kuin Wooltonin ehdotus, että hätätilassa pantaisiin Englannin hyväksi toimeen näiden tuotteiden säännöstelty jakelu Amerikan väestölle, ovat jo aikoja sitten avanneet amerikkalaisen liittolaisen silmät näkemään Englannin huoltovaikeudet. Eikä Yhdysvalloissa ujustella hituistakaan näiden asioiden nimittämistä oikeilla nimillä. Aivan näinä päivinä kirjoitti new-yorkilainen aikakauslehti "Time": "Englannin ruoka-aitta on nyt jo köyhempi ja tyhjempi kuin vuoden 1917 laihoina päivinä. Ensimmäistä kertaa sodan puhkeamisesta lähtien syövät saksalaiset nykyään paremmin kuin englantilaiset". Näillä kuivanjärkevillä toteamuksilla lehti mitä säälimättömimmällä tavalla osoittaa vääräksi Englannin elintarveministerin ilmoitukset Englannin elintarvikehuollon tilasta. Tämä amerikkalainen selonteko, joka on syntynyt Lontoossa olevien amerikkalaisten havainnoitsijain tarkkojen havaintoyhdistelmien nojalla, on lisäksi kaunopuheinen todistus Saksan vastasaarron voimakkaasta tehosta. Sen vaikutuksesta on "Time"n lausuntojen mukaan Englannin siviiliväestön elintarvikkeiden kulutus jo vajonnut 37 % normaalitasoa alemmaksi. Englannin kansan syvät rivit eivät nykyään enää saa ollenkaan ostaa vehnää, säilykehedelmät ovat tykkäänään kadonneet, kalanhinnat, juustonhinnat, sipulinhinnat ja munanhinnat nousevat hallituksen toimeen panemasta hintojen valvonnasta huolimatta äärettömästi. Mainittu amerikkalainen aikakauslehti jatkaa sanasta sanaan: "Jos englantilaisien moraali murtuu, ei se Englannissa olevien amerikkalaisten havainnoitsijain mielipiteen mukaan suinkaan viimeksi tapahdu elintarvikkeitten häviämisen ja yhä suuremmaksi kasvavan elintarvikkeitten niukkuuden takia. Kuvattaessa asiain todellista tilaa tällaisella kuivanjärkevällä tavalla eivät siinä enää voi auttaa Wooltonin kaunomaalausyrikyksetkään."

Englannin rahavaikeudet kasvavat.

Englannin valtiovarainministerin Sir Kingsley Woodin on uuden varainhoitovuoden alkamisesta lähtien täytynyt Reuterin kertoman mukaan jo toinen kerta pyytää lupaa miljoonan punnan määrään nousevien luottojen ottamiseen sotakustannusten suorittamista varten. Tämä uusi luoton laajentaminen ei merkitse mitään muuta kuin inflatioon johtavien virtausten edelleen vahvistumista Englannissa. Tämän tien vaarallisuudesta huolimatta ei Englannin valtiovarainministerille nykyään jää muuta keinoa varojen hankkimiseen sodan rahoittamista varten kuin lainaaminen. Uuden sotalainen sijoittaminen ei yksin jo Englannin talouspiireissä vallitsevista puhtaasti tunnelmapitoisista syistä näytä olevan tällä hetkellä paikallaan ja

vasta äsken Englannin yleisölle esitetty uusi veronippu näyttää kehoittavan myöskin tällä alalla pidättyväisyyteen. Ilmoittaessaan Englannin kolmannesta sotabudjetista valtiovarainministeri tosin tunnusti kannattavansa periaatetta: "Jos tahdomme välttää inflatiota, tulevat vain uudet verot kysymykseen". Mutta vaikka veroruuvia onkin jatkuvasti kiristetty, eivät verotulot, jotka arvioidaan varainhoitovuoden 1941—42 talousarviossa 1,6 miljardiksi punnaksi, kuitenkaan riitä peittämään Englannin kalliimman sodan kustannuksia, jotka on arvioitu vähintään 5 miljardiksi punnaksi. Puuttuvan määrän hankkimiseen ei Englannilla ole muuta keinoa kuin luoton käyttäminen siihen liittyvästä inflatiovirtausten vahvistumisesta huolimatta. Tästä taas täytyy olla seurauksena hintojen voimakkaampi nousu ja valtion menojen uusi kohoaminen. Ei Amerikan Englannin-apulakikaan, joka vierittää suuren osan Englannin sodankäynnin kustannuksia Amerikan valtionrahastolle, voi tässä auttaa, koska Englannin sotateollisuuden uusien tehtaiden käynti-panokustannukset ovat paljon suuremmat kuin Amerikan avusta koitua säästö. Näin siis pula, jossa Englannin valtiovarainministeri on, kasvaa yhä suuremmaksi ilman että voidaan havaita, kuinka rahavaikeuksista voitaisiin selviytyä.

"Euroopan asian sota."

Madrid, 24. 6. Yllä olevalla otsakkeella esittää Espanjan falangin äänenkannattaja "Arriba" Espanjan kannan Saksan ja Venäjän välisessä sodassa ja kirjoittaa: "Ken tähän asti on pitänyt Espanjan moraalista sodankäyntiä akselivaltain rinnalla oikullisena, hänen on nyt täytynyt perinpohjin tarkistaa kevytmielinen mielipiteensä. Saksa ja Espanja ovat eri aikoina joutuneet niin sanottujen demokraattisten valtain uhriksi, jotka toivat niiden taloon juutalais-vapaamuurarillisen tartunta-aineen. Verukehtien puolustavansa kansojen vapautta demokratiat luovuttivat uhrinsa bolshevismille. Neuvostovenäläisen materialismin ja länsimaisen sivistyksen välisestä katkerasta taistelusta eivät nuo demokratiat, jotka monopolisoivat omakseen käsitteen Eurooppa, tunteneet minikäänlaisia tunnonvaivoja. Sen vuoksi käyvätkin länsimaiden puolustajista vain ne kansat, jotka ovat teossa todistaneet eurooppalaisen omantuntonsa: Saksa, Italia ja Espanja. Ei ole epäilystäkään siitä, että uusi taistelunjako, joka on seuraus kansallissosialismin sisäisestä kamppailusta, muodostuu suosituimmaksi sodaksi. Ensin Saksa oli idän suojamuurina Euroopassa, sitten Saksasta tuli Euroopan vapauttaja, nyt se on sivistyksen ristiretki-armeijojen johtaja. Saksan asia on Euroopan asia. Vain ne pysyttelevät sivussa, jotka ovat Euroopan niin monta kertaa pettäneet.